

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 22-09-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Elżbieta Majewska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alina Darul

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 10-09-2015 r. w Koninie

sprawy **J. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o emeryturę

na skutek odwołania **J. S.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 19.02.2015r. znak: (...)

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. S. prawo do emerytury od dnia (...)**
- 2. Nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.**
- 3. Zasądza od pozwanego na rzecz odwołującego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt III U 275 / 15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 lutego 2015 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił J. S. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, iż wnioskodawca udowodnił w postępowaniu przed organem rentowym wymagany okres składkowy i nieskładkowy do dnia 1.01.1999 r. wynoszący łącznie 25 lat, 2 miesiące i 5 dni jednakże nie udokumentował co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 1.09.1975 r. do 16.10.1975 r. i od 06.11.1975 r. do 16.11.1989 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, a w świadectwie pracy brak jest informacji o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych. Ponadto z dostarczonych dokumentów wynika, że wnioskodawca zajmował stanowiska : uczeń, monter kotłów i armatury kotłowej centralnego ogrzewania oraz spawacz i nie można jednoznacznie określić w jakich okresach i czy stale wykonywał prace w szczególnych warunkach na danym stanowisku.

Z powyższą decyzją nie zgodził się J. S. wnosząc odwołanie. Odwołujący podniósł, iż wykonywał pracę w szczególnych warunkach pracując jako spawacz i monter czego organ rentowy nie uwzględnił.

Pozwany wniósł o oddalenie odwołania powołując się na argumenty podniesione w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Koninie ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca **J. S.**, ur. (...), złożył w dniu 03.12.2014 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. Inspektorat w K. wniosek o przyznanie emerytury. We wniosku odwołujący oświadczył, że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i jednocześnie złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w tym funduszu na dochody budżetu państwa. Ubezpieczony powołał się na dokumenty dotyczące okresów zatrudnienia dołączone do wniosku o ustalenie kapitału początkowego i oświadczył, że nie posiada świadectwa pracy w szczególnych warunkach jednak pracował jako spawacz elektryczny i gazowy na wysokości. Ponadto dołączył kopię książki spawacza wystawioną dnia 22.01.1973 r. oraz kopie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych jakie uzyskał z archiwum(...) A. w A..

Na podstawie dokumentów załączonych do wniosku pozwany przyjął, że wnioskodawca do dnia 01.01.1999 r. udokumentował 24 lata, 11 miesięcy i 29 dni okresów składkowych oraz 2 miesiące i 6 dni okresów nieskładkowych. Nie przyjął jednak żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu decyzji.

Okolicznością sporną w przedmiotowej sprawie było to czy wnioskodawca do dnia 01.01.1999 r. posiada wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach, w szczególności czy w okresie zatrudnienia w I. P. wykonywał taką pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Odwołujący podjął pracę w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. od dnia 01.09.1969 r. Początkowo zawarł z tym zakładem umowę o praktyczną naukę zawodu i został przyjęty jako uczeń na naukę w zawodzie monter rurociągów przemysłowych. W tym czasie odwołujący kontynuował naukę w szkole zawodowej i przez 3 dni w tygodniu uczęszczał na zajęcia do szkoły, a w pozostałe dni odbywał praktyczną naukę zawodu w zakładzie.

Po ukończeniu nauki zawodu od dnia 1.07.1972 r. ubezpieczony został zatrudniony na stanowisku montera rurociągów przemysłowych. Na tym stanowisku ubezpieczony zajmował się montowaniem rur ciepłociągów na różnych obiektach przemysłowych, m.in. na terenie huty, gdzie odwołujący montował rurociągi z ciepłą wodą służącą do ogrzewania jak i do procesów technologicznych, układał je w kanałach i na estakadach, wówczas wykonywał prace na wysokości. W styczniu 1973 r. odwołujący ukończył kurs podstawowy spawania gazowego i od tego czasu wykonywał prace spawalnicze przy montowaniu rurociągów przemysłowych, spawał rury przygotowywane i układane przez monterów na różnych budowach prowadzonych przez pracodawcę. Pracę w tym charakterze odwołujący wykonywał do czasu powołania go do odbycia czynnej służby wojskowej tj. do dnia 26.10.1973 r. Po wojsku ubezpieczony wrócił do pracy w I. P. i powierzono mu wówczas stanowisko monter c.o. Pomimo powierzenia takiego stanowiska odwołujący nadal wykonywał prace przy spawaniu gazowym, spawał rurociągi zarówno na wysokości jak i w kanałach. W lutym 1978 r. odwołujący ukończył kurs podstawowy spawania łukowego, a w czerwcu 1979 r. kurs spawania elektrycznego. Od dnia 1.06.1978 r. powierzono mu stanowisko – spawacz elektryczny i gazowy. Odwołujący nadal wykonywał te same obowiązki co wcześniej, zajmował się wyłącznie spawaniem, spawał gazowo lub elektrycznie w zależności od potrzeb. Od 1.09.1984 r. stanowisko odwołującego określono jako monter kotłów i armatury kotłowej centralnego ogrzewania. W tym czasie do obowiązków odwołującego należało także spawaniem kotłów przemysłowych m.in. dla potrzeb kotłowni osiedlowej, kotłowni fabryki obuwia w G., odwołujący nadal także zajmował się spawaniem rurociągów przemysłowych. Pracę w tym charakterze wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do końca zatrudnienia w zakładzie tj. do 16.11.1989 r. Odwołujący wykonywał także prace na eksporcie w (...) od 22.01.1985 r. do 18.06.1985 r., wówczas pracował przy budowie hotelu i zajmował się rozprowadzaniem rurociągu z kotłowni do hotelu, a do obowiązków ubezpieczonego należało spawanie rurociągów. Razem z odwołującym w I. P. był też zatrudniony inny pracownik C. J. (1), który wykonywał prace w latach 1965 – 1994 r. i pracownik ten początkowo pracował jako kopacz, później monter co a od 1.06.1978 r. jako spawacz elektryczny i gazowy. Na koniec zatrudnienia pracodawca wystawił

temu pracownikowi świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym potwierdził, że wykonywał on prace przy spawaniu w okresach od 1.10.1970 r. do 31.08.1984 r. oraz od 7.09.1987 r. do 30.09.1989 r.

Odwołujący natomiast nie otrzymał od pracodawcy świadectwa pracy w szczególnych warunkach, a obecnie pracodawca został zlikwidowany.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach ZUS, w aktach osobowych odwołującego z okresu zatrudnienia w (...) I. w P., zeznań świadków C. J. (1) i Z. M., a także na podstawie zeznań odwołującego.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków bowiem pracowali w spornym okresie razem z odwołującym, znali charakter jego pracy i rodzaj powierzonych obowiązków. Zeznania świadków są w ocenie Sądu spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniają i zostały potwierdzone w pozostałym materiale dowodowym zebrany w sprawie. Świadek C. J. podobnie jak odwołujący miał powierzane różne stanowiska (monter co, monter kotłów i armatury kotłowej, monter – spawacz) jednak pracodawca potwierdził w świadectwie pracy w szczególnych warunkach, że na tych stanowiskach wykonywał stale prace przy spawaniu. Analizując przebieg zatrudnienia tego świadka wynikający z akt osobowych można zauważyć, że pracodawca różnie określał stanowiska pracy jednak w praktyce obowiązki te polegały na wykonywaniu prac spawalniczych, a pracownik posiadający uprawnienia spawalnicze stale zajmował się spawaniem gazowym lub też elektrycznym w zależności od rodzaju spawanego materiału. Również odwołujący posiadał wymagane uprawnienia spawalnicze od 1973 r. i miał doświadczenie w tej pracy, a z zeznań świadków wynika, że cały czas wykonywał prace polegające na spawaniu elektrycznym i gazowym i to niezależnie od nazwy stanowisk, jakie pracodawca wpisywał mu w angażach.

Sąd uznał także za wiarygodne zeznania odwołującego bowiem są one szczere, przekonywujące i zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie.

W myśl przepisu **art. 184 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2013.1440. –j.t) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego m.in. w **art. 32**, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Podkreślić należy, że zgodnie z treścią art. 32 ust. 4 ustawy wiek emerytalny, o którym mowa w art. 32 ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Takimi przepisami są przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W myśl przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tymże rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W świetle natomiast przepisu § 4 powołanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W załączniku do powołanego rozporządzenia znajduje się wykaz A, który określa prace w szczególnych warunkach uprawniające do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury w poszczególnych gałęziach przemysłu. W dziale XIV tego wykazu (prace różne) wymienione są m.in. :

- pod pozycją **12 – prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym , gazowym , atomowowodorowym .**

Poza sporem jest, że wnioskodawca ukończył 60 lat z dniem (...), do dnia wejścia w życie ustawy tj. do dnia 1.01.1999 r., legitymuje się okresem składkowym w wymiarze łącznie 25 lat, 2 miesiące i 5 dni. Odwołujący przystąpił wprawdzie do otwartego funduszu emerytalnego jednak złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na tym funduszu na dochody budżetu państwa.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że odwołujący posiada także 15 – letni okres pracy w szczególnych warunkach bowiem w okresie zatrudnienia I. P. od 02.01.1973 r. do końca zatrudnienia w zakładzie tj. do 16.11.1989 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu gazowym oraz od 1978 r. także przy spawaniu elektrycznym.

Pokreślić też należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (wyrok SN z dnia 1.06.2010 r. II UK 21/10, LEX nr 619638). Łącznie więc ubezpieczony do dnia 1.01.1999 r. legitymuje się co najmniej 15 letnim okresem pracy w szczególnych warunkach i tym samym spełnił wszystkie niezbędne przesłanki do nabycia prawa do emerytury określone w powołanych przepisach.

W świetle przepisu art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17.12.1998 r. w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W przedmiotowej sprawie , zdaniem Sądu , pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialność za nieustalenie prawa do emerytury dla wnioskodawcy. Odwołujący nie złożył bowiem w postępowaniu przed organem rentowym dokumentów, które pozwoliłyby ustalić co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Nie przedstawił bowiem zaświadczenia pracodawcy potwierdzającego fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach w okresie zatrudnienia w I. P., a zauważyć należy, że w postępowaniu przed organem rentowym istnieją ograniczenia dowodowe, które nie pozwalają na ustalenie charakteru pracy na podstawie np. zeznań świadków. Takich ograniczeń nie ma natomiast w postępowaniu przed Sądem i dopiero w tym postępowaniu sporna okoliczność mogła być skutecznie przez odwołującego wykazana.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art., 98 i 108 kpc w związku z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.490.-j.t).

SSO E. Majewska